

*Minden, amit a
komposztálásról tudni kell!*

Szerkesztette: Berkecz Szilvia

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
1.1 Mit nevezünk komposztálásnak?	3
1.2 Mi is az a komposzt?	3
1.3 Miért komposztáljunk?.....	4
2. Hogyan komposztáljunk?.....	5
2.1 Mi szükséges a komposztáláshoz?	5
2.2 Mi kerülhet a komposztunkba és mi nem?	6
2.3 Mire figyeljünk oda komposztáláskor?	10
2.4 Hogy töltsük fel a komposztálónkat?	13
3. A komposzt élőlényei.....	14
4. Évszakonkénti teendők	15
5. A komposzt felhasználása	16
6. Összefoglaló a komposztálás előnyeiről.....	17
Mellékletek.....	18

1. Bevezetés

1.1 Mit nevezünk komposztálásnak?

Tudományos definíció: „ A komposztálás szelektíven gyűjtött biohulladék ellenőrzött körülmények között, oxigén jelenlétében történő autotermikus és termofil biológiai lebontása, mikro- és makroorganizmusok segítségével.”

Egyszerűbben: A komposztálás során az általunk összegyűjtött szerves anyagok különböző mikro- és makro szervezetek közreműködésével egyszerű vegyületekre bomlanak le, átalakulnak és a nem ásványosodott szerves anyagokkal humusz anyagokat képeznek, amiket a talajba visszajuttatva, annak javítására használhatunk fel.

A komposztálás előnyei a következők: Természetes tápanyag visszapótlás, a tápanyagok olyan formában vannak jelen, hogy a növények könnyen fel tudják venni, nő a talaj biológiai aktivitása, sötét színe segíti a talaj felmelegedését.

1.2 Mi is az a komposzt?

Komposztnak nevezzük azt a földszerű, sötétbarna színű, magas szervesanyag-tartalmú anyagot, amely szerves hulladékokból, maradványokból, elsősorban mikroorganizmusok tevékenységének hatására jön létre, megfelelő környezeti feltételek mellett (oxigén, nedvességtartalom). A lebontás és az átalakulás eredményeképpen jól irányított körülmények között a talaj humuszanyagaihoz hasonló, nagy molekulájú szerves anyagban gazdag termék képződik.

1.3 Miért komposztáljunk?

A komposztálás célja, hogy csökkentsük a környezetünkben keletkezett hulladék mennyiségét, ezáltal élhetőbbé téve azt, valamint csökkenthetjük a hulladékszállítás miatt felmerülő költségeinket is. További cél a talaj javítása, ami az előzőekben már említésre került.

A háztartásban keletkezett hulladékok nagy százaléka komposztálható anyag. Ha ezeket az anyagokat a kuka helyett komposztba dobjuk, akkor a hulladékunk mennyiségét már nagymértékben csökkentettük.

Szerencsére napjainkban már a komposztálás nem csak a kertés házakban élők számára elérhető, hanem egyre több társasház is megkezdte a közös komposztálást. Így nem csak a kertés övezetekben csökken a hulladék mennyisége, hanem a lakó telepeken is.

Kertés házaknál a konyhakert, virágoskert, gyümölcsös talajába beforgatva javíthatjuk annak minőségét, de a szobanövények táplálására is kitűnően alkalmas. A társas házban lakók a közös komposzttal saját szobanövényeik talaját javíthatják, valamint a ház körüli kis kertekét is egyaránt.

A komposztálással nem csak magunknak, a pénztárcánknak, kertünknek, teszünk jót, hanem magának a környezetünknek is. A komposzttal javított talaj sokkal termékenyebb, jobb minőségű és nagyszerű életteret biztosít a benne élő élőlények számára.

A talajnak a komposzt olyan, mint az embernek a vitamin.

NAGYON FONTOS, HOGY AKI TEHETI, KOMPOSZTÁLJON!

2. Hogyan komposztáljunk?

2.1 Mi szükséges a komposztáláshoz?

A komposztálás megkezdése előtt négy fontos dolognak kell meglenni:

- Megfelelő hely
- Komposztálható szerves anyag
- Néhány kerti szerszám
- Komposztáló

A legelső szempont a **megfelelő hely** kiválasztása, ami a következőképpen történik: A ládának egy 1,5 x 1,5 méteres **sík területet** találjunk kertünkben. Fontos, hogy a láda semmi esetre se kerüljön gödörbe, hiszen az meggátolja a lecsöpögő víz elfolyását, és így komposztunk könnyen túlnedvesedhet. Ebben az esetben pedig a víz kiszorítja a levegőt az anyagrészek közül, és a lebomlás anaerob, bűzös rothadásba mehet át.

Fontos szempont a terület kiválasztásánál, hogy lehetőleg **árnyékos** helyet találjunk, hiszen egy hosszantartó nyári meleg időszakban komposztunk könnyen kiszáradhat, és egyszerűen leállhat a lebomlási folyamat.

A láda egy-egy nagy esőzés után, vagy télen nagy hóban is **megközelíthető legyen**, tehát szilárd burkolatú út vezessen oda. Ez csak egy egyszerű praktikai tanács, de sokban megkönnyítheti a komposztálók dolgát.

Praktikus elhelyezés továbbá a konyhához, vízhez közeli megoldás, lehetőleg olyan helyen, ahol átmenetileg a szerves hozzávalókat is tárolhatjuk a komposztba kerülés előtt.

Ha komposztláda helyett komposzt halmot készítünk, azt nem célszerű fából készült építmény mellé helyezni, mivel a fa idővel elkorhadhat.

Beton vagy aszfalt felületre nem ajánlatos halmot, komposzt ládát építeni, mert így a talajban élő mikroorganizmusok nem tudnak munkához látni.

Hidegebb területeken ajánlott a halmot a direkt napfénybe állítani.

A **komposztálónk** készülhet fából (hulladék fa, raklap stb.) valamint műanyagból is. A lényeg, hogy a megfelelő szellőzést biztosítani tudjuk a komposzt számára. Aki nem a kar komposztládát építeni az teheti a komposztot rendezett halmokba is, de a láda a könnyebb kezelhetőség, a hő és nedvesség megtartása valamint azért is előnyösebb, mivel városi környezetben is kihelyezhető.

A célnak legmegfelelőbb **szerszámok** például az ásó, a lapát, a vödör stb.

A **komposztálható szerves anyagok** a háztartásunkból kerülnek ki. A későbbiekben részletesen is szót ejtünk róluk.

Ha mindezek a rendelkezésünkre állnak kezdődhet a komposztálás!

2.2 Mi kerülhet a komposztunkba és mi nem?

A komposztba két helyről is kerülhet szerves anyag. Az egyik hely a háztartásból, a másik csoport pedig a kerti hulladék. A következő táblázat azt mutatja, hogy melyik csoportból mi kerülhet a komposztba:

Konyhából és a háztartásból	A kertből
krumpli-, gyümölcs-, zöldség-, tojáshéj, káposzta- és salátalevél stb.	összeaprított ágak gallyak, faforgács, fűrészpor
kávé- és tea zacc	elszáradt virágok, palánták
hervadt virág, szobanövények elszáradt levelei	lehullott gyümölcsök
virágföld	lenyírt fű
toll, szőr, papír (selyempapír, tojásdoboz feldarabolva, de újságpapír nem!) kis mennyiségben, gyapjú-, pamut és lenvászón jól feldarabolva, szintén kis mennyiségben.	virágzás előtt álló kerti gyomok
fahamu (max. 2-3 kg/m ³)	falevél
növényevő kisállatok ürüléke a forgácsalommal együtt	szalma

A lenyírt fűvel vigyázni kell! Ne borítsuk egyből a komposztálónkba, hanem előtte lazítsuk fel és száraz anyagokkal rétegezve (5-10cm fű, 5-10cm száraz levél, nyesedék stb.) helyezzük el, ezzel biztosítva a megfelelő szén/nitrogén arányt. A nagy mennyiségben tömören bedobott fű, rothadásnak indulhat, ami nem kedvez a komposztálódási folyamatnak. Továbbá a fűnyesedék nedvességtartalma frissen vágva túl nagy (80% feletti), ezért szárítva, vékony rétegben tegyük a komposztba, takarjuk be kevés talajjal!

Gyakran felmerül a kérdés, hogy a diófa levelét komposztálhatjuk-e vagy sem?! A közhiedelem szerint a diólevelet meg kell semmisíteni. Az igazság az, hogy a friss diólevélben valóban vannak növekedésgátló anyagok, de ezek a komposztálódás során lebomlanak. Tehát nyugodtan eláshatjuk a csatabárdot és a diófa lombját korlátozás nélkül felhasználhatjuk a komposztáláshoz. A boróka és az akác is hasonló kérdéseket vet fel. Ez utóbbiakat is komposztálhatjuk, de csak mértékkel. Ha nagy mennyiség kerül belőlük a komposztba az befolyásolhatja, sőt le is állíthatja a komposztálódási folyamatokat.

A lehullott lomb lassan komposztálódik, ezért célszerű egyenletesen elosztani.

Komposztálható anyagok

Ami a komposztba kerülhet (képekben):

Fahamu

Növényi maradványok, ágak, gallyak

Falevelek

Tojánhéj

Kávé zacc

Szobanövények és maradványai

És most azok az anyagok, amelyek nem kerülhetnek a komposztálóba:

- szintetikus, illetve nem lebomló anyagok: műanyag, üveg, cserép, fémek
- festék-, lakk-, olaj- és zsírmaradék
- főtt ételmaradék, hús, csont (bár lebomlanak, de a fertőzést terjesztő legyek, illetve a kóbor állatok csalogatója)
- fertőzött, beteg növények
- húsevő állatok alma (szintén a fertőzésveszély miatt)
- veszélyes, magas nehézfémtartalmú anyagok, nagy forgalmú utak mellől származó növényi hulladék, elem, akkumulátor, porszívó gyűjtőzsákja.

Ételmaradék, romlott étel – bár nitrogénben gazdag -, csak akkor kerüljön a komposztálóba, ha kóbor állatok nem juthatnak hozzá. Húst a legyek miatt semmiképpen se tegyünk bele.

Képekben:

Étolaj, olajok

Építési törmelék

Műanyag hulladék

**Festék
maradékok stb.**

2.3 Mire figyelünk oda komposztáláskor?

A komposztálás nem csak abból áll, hogy van egy ládánk, amibe gyűjtjük a szerves hulladékot és magára hagyjuk! A komposztnak meg kell érni és ez a folyamat csak úgy lesz teljes, ha betartunk néhány szabályt. Négy dologra kell fokozottan odafigyelni: a komposztunk szellőzésére, a C/N arányra, a nedvességtartalomra valamint a hőmérsékletre.

A komposzt megfelelő **szellőzése**, oxigén ellátottsága a bomlási folyamat szempontjából fontos. A szerves anyagok biológiai lebontásának két formája van. Az egyik az úgynevezett aerob körülmények között végbemenő bomlás, ami azt jelenti, hogy a bomlás oxigén jelenlétében megy végbe, az oxigént kedvelő, hasznosító szervezetek szaporodnak el. A folyamatot **korhadásnak** nevezzük.

A bomlás másik formája az anaerob körülmények között végbemenő folyamat, ami azt jelenti, hogy oxigénhiányos környezetben történik a bomlás olyan szervezetek segítségével, amelyeknek nem szükséges oxigén a szaporodáshoz. Ez a folyamat a **rothadás**.

A megfelelő komposzt elkészítéséhez az aerob körülményekre van szükségünk, vagyis oxigénben dús környezetre.

A helyes szellőzést több féle képpen is elérhetjük. Az egyik ilyen megoldás, ha nem helyezük gödörbe a komposztot és biztosítjuk a megfelelő vízvezetést. A másik lehetőség a szerkezet lazító anyagok bekeverése, mint a szalma vagy az ágnyesedékek. Valamint időnként célszerű átforgatni a komposztot.

A következő fontos dolog a komposzt **nedvességtartalmának** figyelése. A víz hiánya vagy bősége rendkívül nagymértékben befolyásolja a szerves anyagok lebomlását. Ha kevés a nedvesség nem indul be, vagy abbamarad a lebomlás. A sok víz kiszorítja az anyagrészek közötti levegőt, és a korhadás rothadásba megy át.

A megfelelő nedvességtartalom megállapítására használjuk az úgynevezett **marok próbát**. A próba abból áll, hogy a kezünkbe vesszünk egy adag komposztot, összenyomjuk, és ha vizet tudunk kipréselni belőle az azt jelenti, hogy túl nedves a komposzt, ha pedig összenyomás után szétesik, akkor túl száraz. Az optimális állapot, ha összenyomás után egyben marad a darab.

A harmadik fontos dolog a komposzt **C/N arányának** helyes beállítása mivel a lebomlás gyorsaságát erősen befolyásolja, hogy milyen a lebontandó anyagban a szén és a nitrogén egymáshoz viszonyított aránya. Az ideális arány a 30:1-hez arány. A komposztálandó anyagok között vannak magas szén illetve magas nitrogén tartalmú anyagok is. Nagyon fontos, hogy figyeljünk arra, hogy a megfelelő arányban legyenek a magas szén-, illetve a magas nitrogén tartalmú anyagok. Annak megkönnyítésére, hogy el tudjuk dönteni, mit milyen arányban használjunk, felsoroljuk a magas szén- és nitrogéntartalmú anyagokat:

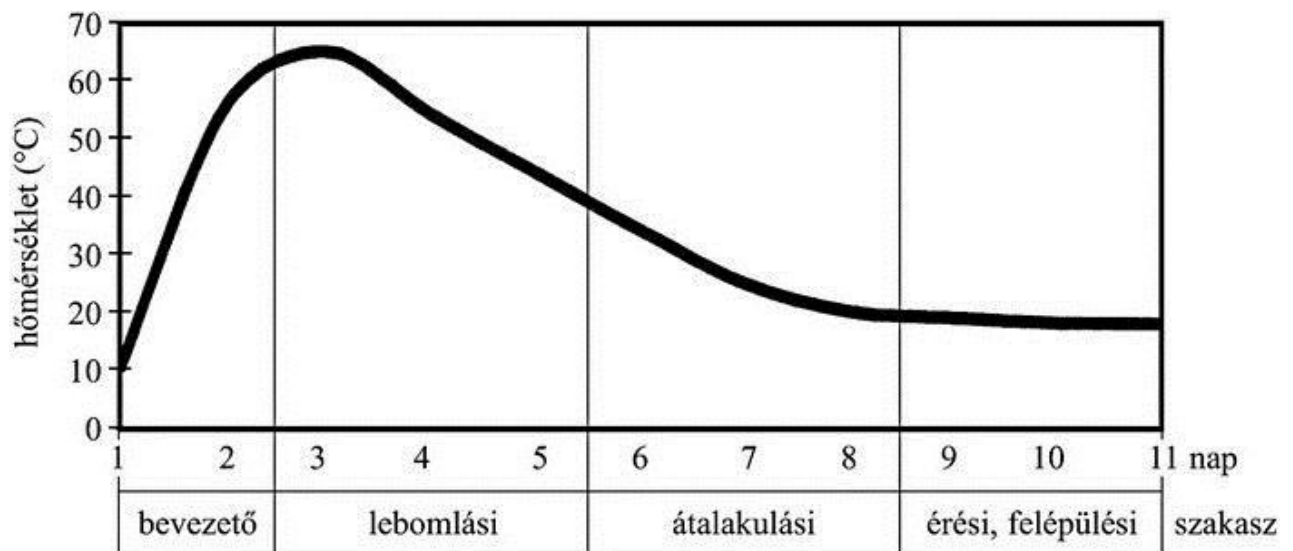
Magas széntartalom: fakéreg, faforgács, fűrészpor, avar, kartonpapír

Magas nitrogéntartalom: konyhai hulladék, zöldségmaradvány, fűnyesedék, hígtrágya

Minél többféle anyag kerül bele a komposztunkba, annál biztosabb lesz az, hogy elérjük a megfelelő arányokat.

A negyedik fontos dolog, amire komposztáláskor figyelni kell, az a komposzt **hőmérséklete**. A komposzt érése egy hőtermelő (exoterm) folyamat. Ahhoz, hogy a komposzt éretté váljon több biológiai lebontási fázison kell áteszen, amelyekhez elengedhetetlen a megfelelő hőmérséklet a komposzton belül. Azért is célszerű viszonylag árnyékos helyre helyezni a komposztládát, mert maga az érés hőt termel és a kívülről érkező nagy mennyiségű napfény, meleg felgyorsíthatja a folyamatot és a lassú, folyamatos korhadásból, gyorsabb, bűzös, rothadás lesz.

A következő ábra a hőmérséklet változásait mutatja a komposztálás során:

Ahogy azt az ábrán is láthatjuk, négy különböző szakaszt különíthetünk el. A továbbiakban ezeket részletezzük:

Az első rövid, bevezető szakaszban az optimális körülmények közé kerülő mikroorganizmusok nagy sebességgel szaporodni kezdenek. A hőmérséklet az intenzív anyagcsere hatására gyorsan emelkedik. A bevezető szakasz hossza általában néhány óra, esetleg 1–2 nap. Meg kell jegyezni, hogy a bevezető szakasz jelentősége a gyakorlat és az elmélet szempontjából elhanyagolható, ezért a legtöbb szerző külön nem is említi.

A lebomlási vagy termofil szakasz kezdetén a szerves anyag lebontásáért olyan mezofil mikroorganizmusok felelősek, melyek hőmérsékleti optimuma 25–30 °C, intenzív anyagcseréjüknek köszönhetően a hőmérséklet folyamatosan emelkedik. A mezofil mikroszervezetek száma 45 °C-ig növekszik, 50 °C felett már nagy számban pusztulnak el, és 55 °C felett csak tartós formáik maradnak fenn. Mindez 12–24 órát igényel. A mezofil mikroflóra pusztulásával egy időben gyorsan szaporodnak a termofil (hőkedvelő) mikroorganizmusok, amelyek hőmérsékleti optimuma 50–55 °C között található. Bizonyos fajok azonban még 75 °C-on is aktívak maradnak. 75 °C felett már nem zajlanak biológiai folyamatok, hanem a tisztán kémiai folyamatok jellemzőek. A mezofil mikroorganizmusok anyagcseréje által termelt hő biztosítja a termofil flóra igényeinek megfelelő hőmérsékletet. Ezen kívül a szervesanyag-átalakító tevékenységük során a tápanyagok jobb hozzáférhetőségét biztosítják a termofil mikroorganizmusok számára.

Az átalakulási szakasz akár több hétig is eltarthat. Ebben az érési szakaszban a hőmérséklet jelentősen csökken. A mikroorganizmusok elkezdik a nehezen bontható lignin bontását, mely során mono-, di- és trifenol vegyületek keletkeznek. Ezek összekapcsolódásából épülnek fel a humuszanyagok.

Az utolsó a felépülési szakasz, ezt a szerves anyag humifikálódása jellemzi, amely a komposzt sötét színét eredményezi. A komposzt hőmérsékletének további csökkenése észlelhető. Az érésben elsősorban pszikrofil baktériumok és penészgombák működnek közre, melyek hőmérsékleti optimuma 15–20 °C. Ezenkívül jelentősen nő a sugárgombák száma, ami a komposztérettség indikátora is lehet.

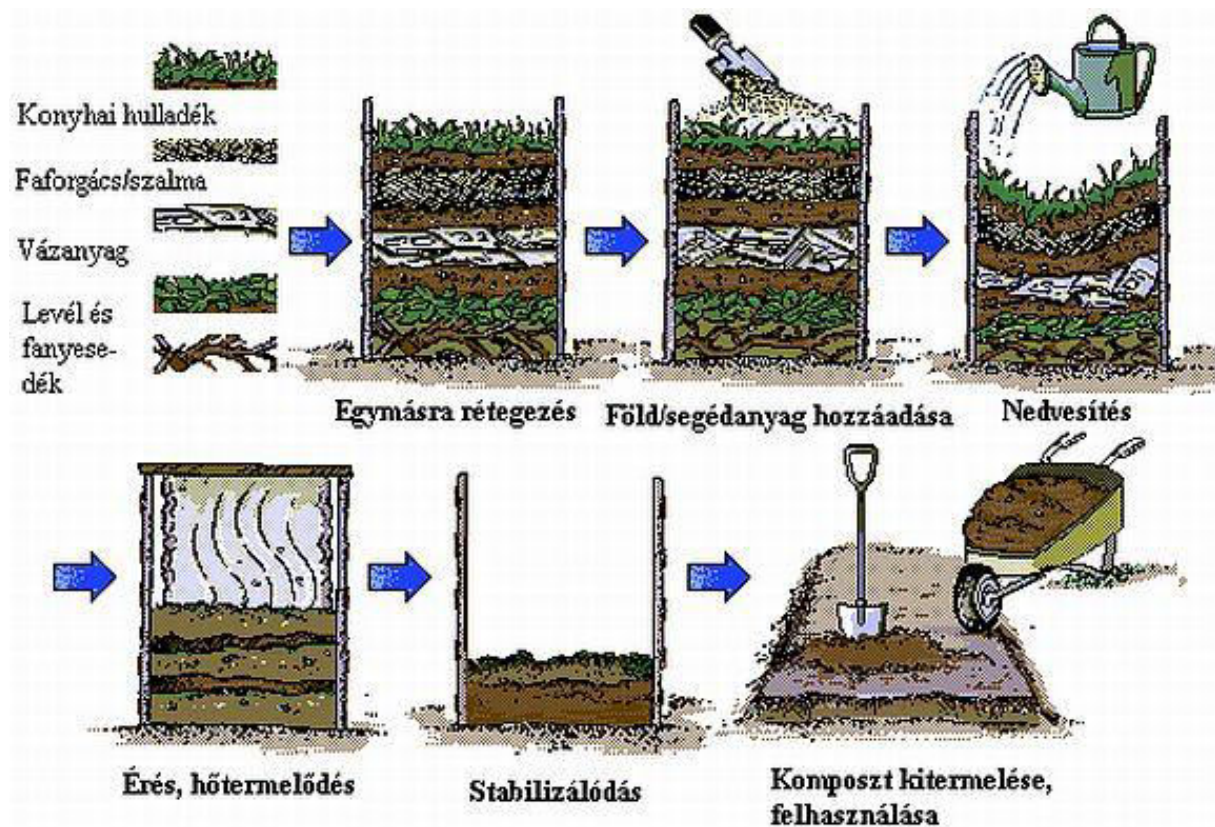
2.4 Hogy töltsük fel a komposztálónkat?

A komposztálónkat mindig rétegesen kell feltölteni figyelve a már fent említett arányokra. A rétegezésnek a következőképpen kell lennie:

- Konyhai, kerti hulladék (15-20 cm)
- Durvább felületű anyag, pl. faapríték
- Konyhai, kerti hulladék (15-20 cm)
- Föld, vagy korábban készített komposzt
- Durvább felületű anyag, pl. faapríték

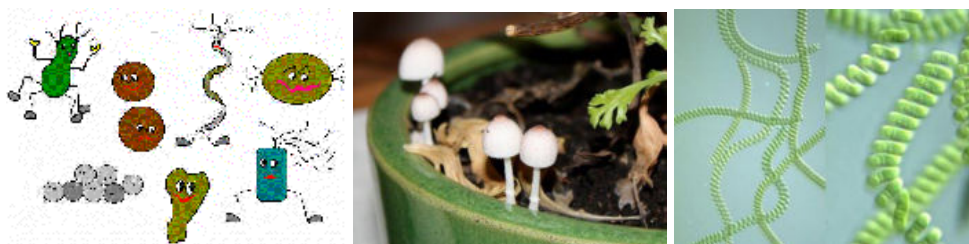
6-8 hetenként ajánlott átkeverni, lényege, hogy növelje az oxigénáramlást, és elkeverje az anyagokat.

Többféle módon is növelhetjük a halomban található oxigén mennyiségét. Pl. kilyuggatott PVC csövet tehetünk a halom közébe, vagy faágakat, raklapokat szoktak a halomba, illetve alá rakni, hogy növeljék a légáramlást.

3. A komposzt élőlényei

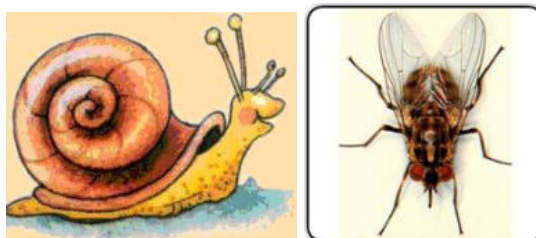
A **mikroorganizmusok** igen tevékeny talajlakó szervezetek. Négy nagy csoportjuk - a baktériumok, a gombák, a sugárgombák és az algák - végzi a nyers szerves anyagok lebontását. A gombák a cellulózhoz és a fászszerű növényekben található ligninhez hasonló, sűrű anyagok lebontásában játszanak szerepet. Két különböző mikroorganizmus-család él és dolgozik a komposzthalomban: az egyik az oxigén hiányát, a másik pedig az oxigéndús környezetet kedveli. Az aerob mikroorganizmusok a levegős, oxigénben gazdag komposzthalmokban vagy ládáknak munkálkodnak, míg anaerob társaikat a levegőtől elzárt halmokban vagy ládáknak találjuk, ahol a műanyag borítás megakadályozza az oxigén áramlását. Mindkét fajta ügyesen bontja le a szerves anyagokat.

A **talajlakó kisállatok**: közülük legfontosabbak a gyűrűsférgék, a százlábúak, az ezerlábúak, az ászkák, a pókok. A gilisztafélék különösen nagyok a lebomlás folyamatában levő szerves anyagok újrarendelkezésében. Munkájuk eredménye: gazdag humusz. A földigiliszta ürüléke tápanyagban igen gazdag, így jót tesz a talaj szerkezetének és termőképességének is.

Egyéb kis állatok, pl.: csigák, gyümölcslegyek is találhatóak a komposztban, amelyek azonban nemkívánatosak.

4. Évszakonkénti teendők

Tavas

Jelöljük ki a helyet, és kezdjük el gyűjteni a különböző komposztálható anyagokat, melyeket majd egymásra rétegezzük. A halom aljára valamilyen durvább anyagot teszünk, pl. kisebb gallyakat, hogy a levegőzést alulról is biztosítsuk. Erre folyamatosan tesszük a rétegeket, ha egy 15-20 cm-es rétegbe elsősorban zöldebb, nedvesebb, nitrogénben gazdagabb hulladék kerül, akkor a következő rétegbe teszünk inkább fásabb, szárazabb, tehát szénben gazdagabb anyagokat.

Nyár

Folytassuk a rétegezést! A nyár a legmegfelelőbb a komposztálás szempontjából, mert a melegben a folyamatok felgyorsulnak. Vigyázzunk, hogy ne száradjon ki a komposzthalmunk, ha túl száraznak találjuk, locsoljuk meg!

Nagy mennyiségű friss fűnyesedéket ne teszünk egyszerre rá, külön szárítsuk, majd kis mennyiségben keverjük a rétegekhez. Ha minél gyorsabban szeretnénk a természet munkájának gyümölcsét élvezni, a folyamatok meggyorsítása érdekében a felhasznált alapanyagokat aprítsuk össze. Ha egyenletes, jó minőségű komposztot szeretnénk, a prizma lezárását követő 5-6. héten átforgathatjuk.

Ősz

A faleveleket szárítás nélkül rátehetjük, a fás növényi részeket aprítsuk. Az őszi esőzéseknel védjük a túlnedvesedéstől, mert rothadási folyamatok indulhatnak el, és értékes anyagok mosódhatnak ki.

Tél

A komposzthalmomban a folyamatok lelassulnak, néha teljesen leállnak. Takarással védhetjük az esőtől és a hótól.

A karácsonyfák is bekerülhetnek összeaprítva a komposztba, a tűlevelek lassan bomlanak, ezért hosszú ideig biztosítanak tápanyagot.

Az érett komposztot legjobb következő tavasszal felhasználni. Az átrostálás után maradt el nem komposztálódott részeket a következő halomba rétegezzük be.

5. A komposzt felhasználása

Az eddigiekből már kiderülhetett, hogy a komposzt vagy humusz a növények számára pótolhatatlan tápanyagforrás. Elsősorban azért, mert benne a szükséges tápanyagok lekötött formában vannak ugyan, mégis a növények folyamatosan felvehetik őket.

Ez az óriási előnyük a műtrágyákkal szemben, amelyek csak addig elérhetőek a növények számára, ameddig egy kiadós eső be nem mossa őket a talaj mélyebb rétegeibe (gondoljunk csak a felszín alatti vízbázisaink, folyóink, tavaink elnitratódására).

A komposztot tehát mind a szoba- és balkonnövényeinkhez, mind a kerti növényeinkhez felhasználhatjuk, hiszen tápanyagra minden növénynek szüksége van.

Az érett komposzt felhasználható önmagában is, de szükség szerint keverhetjük földdel vagy homokkal is.

A friss komposzt elkészülési ideje 4-6 hónap, de ez csak a talaj felszínén használható, kiégetheti a talajt.

Az érett komposzt felhasználása:

Zöldségeskertben: humuszellátás, 3-5 kg/m²; minden második évben; a felszínen bedolgozva

- Tápanyagigényes zöldségeknél (paradicsom, uborka, káposzta): humuszellátás (4-6 kg/m²)
- Közepes tápanyagigényű zöldségeknél (spenót, saláta, répa, hagyma): humuszellátás 2-4 kg/m² (friss komposzt nem jó)
- Kisebb tápanyagigényű zöldségeknél (bab, borsó): humuszellátás 1-2 kg/m² mindháromnál trágyázás, talajjavítás, friss komposzt nem jó; évente, felszínen bedolgozva

Díszkertnél: trágyázás; 2-4 kg/m²; évente, felszínen bedolgozva

Fák esetében: trágyázás; évente a fa köré

Fák ültetésekor: 2-8 kg/m²; egyszeri alkalommal; három rész talaj, egy rész komposzt

Bogyós gyümölcsöknél: humuszellátás 3-5 kg/m²; évente, felszínen bedolgozva

Gyepnél: trágyázás, talajjavítás 2-3 kg/m² (csak finomra szitált részek) minden második évben; finoman eloszlatva, stb.

6. Összefoglaló a komposztálás előnyeiről

- ✚ Kevesebb lesz a szemét és olcsóbb a kezelése, így kevesebb a szemétdíj
- ✚ Kiválóan alkalmas tápanyag utánpótlásra, trágyázásra
- ✚ Javul a talaj minősége:
 - Fokozódik a talaj biológiai aktivitása
 - Javul a talaj víz-, hő- és levegőgazdálkodása
 - Nő a talajszerkezet stabilitása, csökken a porosodás és az erózió veszélye
 - Ellenállóbbá válnak a növényeket az aszályal és a faggyal szemben
 - Nő a talaj tápanyagtároló képessége
 - Lassú a tápanyag-feltáródás, kicsi a kimosódás veszélye
 - A komposztokban található hormonhatású anyagok serkentik a növényi növekedést
 - Javul a növények ellenálló képessége a kórokozókkal és a kártevőkkel szemben
- ✚ Csökken a levegő szennyeződése, mert nem kell elégetni a feleslegessé vált ágakat, nyesedékeket
- ✚ Tevékenységünk során a friss levegőn vagyunk

A komposztálás során a szemünk előtt történik a természet öfenntartó körforgása, amelynek mi is aktív részesei vagyunk!

Jó komposztálást mindenkinek!

Mellékletek

Megfigyelés, a hibák javítása:

A komposzthalom állapota	Oka	Teendők
Túl száraz: · Korhadás leáll · Szürke gombásodás	A saját felmelegedés, vagy a száraz idő miatt sok víz párolgott el	Célszerű átforgatni, benedvesíteni, friss nedves anyagot hozzátenni
Túl nedves: · Kellemetlen szag · Barnásfekete szín · Oxigénhiány	Hosszú esőzés, vagy túl sok szerkezet nélküli anyag, vagy konyhai hulladék	Át kell rakni, száraz anyagot (faapríték, száraz levél) kell hozzáadni, esetleg száraz komposztot keverni bele
A korhadás elhúzódik: · Száraz, · Ászkák jelennek meg	Túl nagy a faanyag aránya a komposztban	Át kell rakni, fűnyesedéket, konyhai hulladékot keverni bele
Rothadó szag: · Oxigénhiány · Túl nedves, ragadós	Túl sok friss (szerkezetszegény hulladék)	Át kell rakni, jól fel kell lazítani, száraz anyagot kell belekeverni
Változó: Vagy túl száraz, vagy túl nedves, rothad, vagy egyáltalán nem bomlik	Nincs ellenőrizve	Rendszeres ellenőrzés
Muslicák megjelenése	Nedves, cukortartalmú hulladék van benne (pl. romlott gyümölcs)	A friss hulladékot lazán bele kell keverni a halomba, levegőztetni kell, lazán kerti földdel betakarni.

